

NOAH E. COTSEN LIBRARY OF
YIDDISH CHILDREN'S LITERATURE

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 13002

MINKHHOZENS PASIRUNGEN

Kornei Ivanovich Chukovskii

*The original of this title comes from the permanent collection of the
YIVO Institute for Jewish Research, New York, NY*

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

ט. דאספּע

M. CI FIBERMAN
1883
11-th St.
MIAMI 35, FLORIDA.

ווינכהאוזענס פאסירונגען
וועלטליכע

„קינדער-פריינד“, הארשע

ע. גאספער

ח'ינכהאוזענס פאסידונגען

יופ'ל" - אויסגאבע
1935 $\frac{15}{\text{מערץ}}$ 1936

„קינדער - פריינד“, ווארשע 1936

צײכענינגען פֿין גױס טאָו דאַרע.
איבערדערצײלט פֿאַר קינדער - ק. שױקאַוויסקי.
ײדיש - אַ. סטערעליץ.

אין דעם ביכל קומט אונדזער ערשטע זאמלונג פֿון
מינכהאוזענס פֿאַרײניגען.
פֿאַרלאַג „קינדער-פֿרײנד“

E. R O S P E
Minchauzens Pasyrunen
„Kinder-Frajnd“ (Wydanie „B“)
W A R S Z A W A 1 9 3 6
זעצערײ ה. גלאַנץ, פֿאַזױסקע 4
Druk. „Renoma“, Warszawa

א פערד אויפן דאך

איך בין ארויסגעפארן קיין רוסלאנד, ריטנדיק אויף א פערד. געווען איז ווינטער. עס איז געגאנגען א שניי. דאָס פערד איז געוואָרן פאַרמאַטערט און האָט זיך גענומען שטרויכלען. מיר האָט זיך שטאַרק גע-וואַלט שלאָפן. איך בין שווער נישט געפאַלן פונעם זאַטל פון פאַרמאַטערטקייט. אָבער אומזיסט האָב איך גע-זוכט א נאַכטלעגער: אויפן וועג האָב איך נישט בא-געגנט קיין איין דערפל.

וואָס האָב איך געקאַנט טון? איז אויסגעקומען צו נעכטיקן אין פעלד. אַרום איז נישט געווען נישט קיין קוסט, נישט קיין בוים. נאָר א קליין סלופיקל האָט ארויסגעסטאַרטשעט פון אונטערן שניי.

צו דעם סלופיקל האָב איך ווי עס איז צוגעבונדן מיין געפריירן פערד און אליין האָב איך זיך גע-לייגט טאַקע דאָ אויפן שניי און איך בין אנטשלאָפן געוואָרן.

געשלאָפן בין איך לאַנג, און ווען איך האָב זיך אויפגעכאַפט, האָב איך דערזען, אז איך ליג נישט אין פעלד, נאָר אין א דאָרף, אַדער ריכטיקער אין א

קליין שטעטל. פון אלע זייטן האָבן מיך אַרומגערינגלט
הינזער.

— וואָס פאַר אַ מניעה? ווהיין בין איך עס אַרבייט-
געפאלן? ווי אזוי האָבן עס דאָ געקאָנט אויסוואַקסן די
אַלע הינזער איבער נאַכט?

און וווּ איז אַהינגעקומען מניין פּערד?
לאנג נאָך האָבן איך נישט פאַרשטאַנען, וואָס איז
געשען. פּלוצלונג הער איך אַ באַקאַנט הירושען. דאָס
הירושעט מניין פּערד.

אַבער וווּ איז עס?

דאָס הירושען דערטראַגט זיך עפעס פון אויבן.
איך הייב אויף דעם קאַפּ, און וואָס זשע? מניין פּערד
הענגט אויפן דאָך פון אַ גלאַק-טורעם! עס איז צוגע-
בונדן צו אַ ציילעם.

אין איין מינוט האָבן איך פאַרשטאַנען, וואָס דאָ איז
געשען. נעכטן אין אָונט איז דאָס גאַנצע שטעטל מיט
אַלע מענטשן און הינזער פאַרשאַטן געוואָרן מיט אַ טיפּן
שניי, און עס האָט אַרויסגעשטאַרטשעט בלויז דער
שפיץ פונעם ציילעם.

איך האָב נישט געוויסט, אָז דאָס איז אַ ציילעם.
מיר האָט זיך געדוכט, אָז דאָס איז אַ קליין סלויפיקל.
אין איך האָב צו אים צוגעבינדן מניין פּערד! און ביי
נאַכט, ווען איך בין געשלאָפן, האָט זיך אָנגעהויבן אַ
שטאַרקע אַדליגע, דער שניי איז צעגאַנגען, און איך
האָב אומבאַמערקט זיך אַראָפּגעלאָזן אויף דער ערד.

אָבער מײַן אָרעם פּערד איז אזוי געבליבן דאָרט
 אויבן אויפן דאָך צוגעבונדן צום ציילעם פּונעם גלאָקן-
 טורעם, האָט עס זיך נישט געקאָנט אַראָפּלאָזן אויף
 דער ערד.

וואָס דאָרף מען טוון?

נישט לאַנג געטראַכט, האָב איך געכאַפּט אַ פּיס-
 טאַלעט, זיך פּינקטלעך אָנגעצילט און געטראָפּן פּונקט
 אין צימל, ווייל איך בין אלעמאַל געווען אן אויסגע-
 ציכנטער שיסער. דאָס צימל האָט זיך צעריסן אויף
 דער העלפט.

דאָס פּערד האָט זיך שנעל אַראָפּגעלאָזן צו מיר.
— איך בין אויף אים אַרויפגעשפּרונגען און ווי אַ
ווינט האָב איך זיך אַ יאָג געטון פּאַרויס.

אַ חאַלף איינגעשפּאַנט אין אַ שליטן

אינגיכן האָב איך דערזען, אַז ווינטער רייטן אויף
אַ פּערד איז נישט באַקוועם. פיל בעסער איז צו פּאַרן אין
אַ שליטן. האָב איך זיך געקויפט זייער אַ גוטן שליטן און
שנעל זיך אוועקגעטראָגן איבערן ווייכן שניי.

צו אָונט-צו בין איך אַריינגעפּאַרן אין אַ וואַלד.
איך האָב שוין גענומען דרעמלען, האָב איך פּלוצלונג
דערהערט, אַז דאָס פּערד הירושעט אומרוק. איך האָב
זיך אַרומגעקוקט און ביי דער לעוואָנעס שנין האָב איך
דערזען אַ שרעקלעכן וואַלף, וואָס איז מיט אַ צעעפנט
ציינערדיק מויל נאַכגעלאָפּן נאָך מיין שליטן.

קיין האַפענונג צו ראַטעווען זיך איז נישט געווען.
איך האָב זיך געלייגט אויפן דעק פונעם שליטן
און פון שרעק האָב איך פאַרמאַכט די אויגן.

מיין פּערד האָט זיך געטראָגן ווי אַ מעשוגענער.
דעם וואַלפּס קלאָפּן מיט די ציין האָט זיך געהערט
ביים סאַמע אויער מינעם.

אַבער צום גליק האָט דער וואַלף נישט געלייגט
קיין ברעקל אַכט אויף מיר. ער איז אַריבערגעשפּרונג-

גען איבערן שליטן, פונקט מיר איבערן קאפ, און זיך
ארויפגעוואָרפן אויף מיין אָרעם פערד.

אין איין מינוט איז דער הינטערטייל פון מיין
פערד פארשוונדן אין זיין פיסק. דער פאָדערטייל איז
פון שרעק און ווייטיק נאָך אלץ געשפרונגען פאָרויס.
דער וואָלף האָט זיך אינגעפרעסן אין מיין פערד
אלץ טיפער און טיפער.

אז איך בין געקומען צו זיך, האָב איך געכאַפט
די בייטש און נישט פארלירנדיק קיין איין מינוט, האָב
איך גענומען שמיסן דערמיט די בלוטדורשטיקע כניע.
דער וואָלף האָט גענומען וואַיען און זיך אַ ריס
געטון פאָרויס.

דער פאָדערטייל פונעם פערד, וואָס דער וואָלף
האָט נאָך נישט געהאט אויפגעגעסן, איז ארויסגעפאלן
פונעם געשפאָן אין שניי אַרײַן, און דער וואָלף איז
געבליבן אויף זײַן אָרט – צווישן די האַלאַבליעס און
אינעם פערד-געשפאָן!

ארויסרייסן זיך פונעם געשפאָן האָט ער נישט
געקאָנט. ווייל ער איז געווען אינגעשפאָנט ווי אַ
פערד. און איך האָב אים אלץ געשמיסן מיט אלע
מינע קויכעס.

ער האָט זיך געטראָגן פאָרויס און געשלעפט
נאָך זיך מיין שליטן. מיר האָבן זיך געטראָגן אזוי
שנעל, אז שוין אין צוויי דריי שאַ אַרום זענען מיר
אריינגעפאָרן אין פעטערבורג.

גאנצע האמונים איבערראשטע פעטערבורגער
אינוווינער זענען ארויסגעלאָפן א קוק טון אויפן
העלד, וואָס אָנשטאַט א פערד איז אינגעשפּאַנט
איז זיין שליטן א צעיושעטער וואָלף.

פונקטן פון די אויגן

אין פעטערבורג האָט זיך מיר געלעבט גוט.
איך פלעג אָפט זיין אויף יאָגד און איצט דערמאָן
איך מיט פאַרגעניגען די פריילעכע צייט, ווען מיט
מיר פלעגן קימאַט אלע טאָג פאַסירן אזוי פיל וונד-
דערלעכע געשיכטעס. איינע א געשיכטע איז געווען
זייער אינטערעסאַנט.

די זאך איז געווען אזוי: פונעם פענצטער פון מיין
שלאָפצימער האָט זיך געזען א ברייטע סאַזשעלקע, וווּ
עס איז געווען זייער פיל פאַרשידענע ווילדוואַרג.
— איינמאָל, אינדערפרי, ווען איך בין ציגעגאַנגען
צום פענצטער, האָב איך באַמערקט אויף דער סאַ-
זשעלקע ווילדע ענטלעך.

טייקעף האָב איך געכאַפט מייןַ ביקס און פּויל
אויסן בויגן בין איך ארויסגעלאָפן פון מיין הויז.
אָבער אין גערודער, לויפנדיק פון די טרעפּ, האָב
איך א זעץ געטאַן דעם קאַפּ אין דער טיר אין אזוי
שטאַרק אז ביי מיר פון די אויגן זענען ארויסגע-
פּלויגן פונקען.

דאָס האָט מיך נישט אָפגעשטעלט.
 איך בין געלאָפן ווייטער, אָט איז ענדלעך די
 סאָזשעלקע. איך צילעווע זיך אָן אין דעם סאַמע פעטן
 ענטל, איך וויל אויסשיסן – און צו מײַן שרעק באַ-
 מערק איך, אז די ביקס איז אָן א פניערשטיין, און אָן
 א פניערשטיין איז אוממעגלעך צו שיסן.

וואָס זאָל איך טון? לויפן א היים נאָכן פניער-
 שטיין? קאַנען דאָך אָבער די ענטלעך אוועקפליען.
 פאַרומערט האָב איך אראָפגעלאָזן מײַן ביקס און
 פאַרשאַלטן מײַן מאָזל.

פלוצלונג איז מיר אינגעפאלן א גלענצנדיקער
 געדאַנק. מיט דער גאַנצער קראַפט האָב איך זיך א זען
 געטאָן מיטן פויסט איבערן רעכטן אויג. פונעם אויג
 האָבן פאַרשטייט זיך, גענומען פליען פונקען, און דער
 פולווער האָט אין זעלביקן אויגנבליק אויפגעפלאַקערט.
 א! דער פולווער האָט אויפגעפלאַקערט, די ביקס האָט
 אויסגעשאָסן, און איך האָב מיט איין שאָס דערהאַר-
 געט צען אויסגעצייכנטע ענטלעך. איך ראַט אייך
 יעדעס מאָל, ווען איר וועט וועלן מאַכן פניער, זיך
 באַנוצן מיטן זעלביקן מיטל.

א פונקט אויף א נאָרד

יא, אינגעפאלערישקייט איז דער איקער אין לעבן
 און ס'איז נאָך נישט געווען קיין מענטש מיט מער

אינפאלן, ווי דער באראן מינכהאוזען. איינמאל, אין
א רוסישן געדיכטן וואלד, האט זיך מיר געמאכט א
שווארץ-ברוינער פוקס.

די פעל פון דעם דאזיקן פוקס איז געווען אזא גוטע,

אז מיך האט פארדראסן צו פאטערן זי מיט א קויל
אדער מיט שרויט.

נישט געזוימט קיין מינוט, האב איך ארויסגענו-

מען די קויל פון ביקס-רער אָנגעלאָדן די ביקס מיט
א לאַנגער שוסטער-נאָדל און אויסגעשאַסן אין דעם
דאָזיקן פוקס. אַזוי ווי ער איז געשטאַנען אונטער אַ בוים,
האַט די נאָדל פעסט צוגענעגלט זיין עק צום שטאַם.
נישט אינלנדיק זיך, בין איך צוגעגאַנגען צום פוקס
און גענומען אים שמייסן מיט אַ קאַנטשיק. דער פוקס
איז אַזוי ווילד געוואָרן פון ווייטיק, אַז – אירט מיר
גלייבן? – ער איז אַרויסגעשפרונגען פון זיין פעל און
איז פון מיר אַנטלאָפן אַ נאַקעטער. די פעל איז גע-
בליבן ביי מיר אַ גאַנצע, נישט קיין קאַליע געוואָרענע
פון אַ קויל אָדער פון שרויט.

אַן אומגעחיינלעכער הירש

איבעריקנס, מיט מיר פלעגן פאסירן נאך גרע-
סערע ווונדער.
איך גיי אַזוי איינמאָל אין וואַלד און לאָז זיך
ווילגיין מיט זיסע, זאַפטיקע קאַרשן, וואָס איך האָב
געקויפט אויפן וועג.
און פלוצלונג, פונקט אַנטקעגן מיר שטייט אַ
הירש! אַ שטאַרקער, אַ שיינער מיט גוואַלדיק-גרייסע
צעצווּינטע הערנער!
און איך האָב, אויף צעלאַכעס, מיין איין קויל
נישט.
דער הירש שטייט און קוקט זיך גאַנץ רויק אויף

מיר, פונקט ווי ער וואלט וויסן, אז מײן ביקס איז
 נישט קיין אַנגעלאָדענע.
 צום גליק, איז בײַ מיר נאָך געבליבן עטלעכע

קארשן, האָב איך אַנגעלאָדן די ביקס מיט א קארשן-
 ביינדל אַנשטאַט א קויל. יא, יא, לאכט נישט, מיט
 א געוויינלעך ביינדל.
 עס האָט זיך דערהערט אַ שאַס, אַבער דער הירש

האַט נאָר אַ שאַקל געטאָן מיטן קאַפּ. דאָס ביינדל האָט
אים געטראָפן אין שטערן און האָט אים נישט געשאַדט.
אין איין אויגנבליק איז ער פאַרשוונדן אין דער
וואַלד-געדיכטעניש. מיך האָט זייער פאַרדראָסן, וואָס
איך האָב אַרויסגעלאָזט אזא שיינע כּנע.

אין אַ יאָר ארום בין איך ווידער געווען אויף
יאַגד אינעם זעלביקן וואַלד. פאַרשטייט זיך, צו דער
צייט האָב איך שוין נאָר אינגאַנצן געהאַט פאַרגעסן
וועגן דער געשיכטע מיטן קאַרשן-בינדל.

ווי גרויס איז אָבער געווען מײַן איבערראַשונג,
ווען פון דער וואַלד-געדיכטעניש איז גלייך אויף מיר
אַרויסגעשפרונגען אַן אויסגעצייכנטער הירש, און
צווישן זײַנע הערנער איז געוואַקסן אַ הויכער, צע-
שפּרייטער קאַרשן-בוים! אַך, אירײַט גלייבן? דאָס איז
געווען זייער שײַן: אַ שלאַנקער הירש און בײַ אים
אויפן קאַפּ אַ שלאַנקער בוים! איך האָב גלייך גע-
טראָפן, אַז אַט דער בוים איז אויסגעוואַקסן פון יענעם
קליינעם ביינדעלע, וואָס האָט מיר פאַראַיאָרן געדינט
אַלס קויל.

דאָס מאָל האָט שוין בײַ מיר נישט געפּעלט קוין
קוילן. איך האָב זיך אָנגעצילעוועט, אויסגעשאַסן, אין
דער הירש איז אַ טײַטער געפאַלן צו דער ערד. אויף
אזא אויפן האָב איך מיט איין שאַס מיט אַמאָל בא-
קומען אי געבראַטנס, אי אַ קאַרשן-קאַמפּאַט, ווייל דער
בוים איז געווען באַשאַטן מיט גרויסע צײַטיקע קאַרשן.

איך מוז זיך מוידע זיין. אז קיין געשמאקערע
קארשן האָב איך נישט פאַרזוכט זינט איך לעב.

אז אנטפייטיקער האָז

יא, נישט ווייניק ווונדערלעכע געשיכטעס האָבן
מיט מיר פאַסירט אין רומלאַנד! איינמאָל האָב איך זיך
געיאָגט נאָך אן אומגעוויינלעכן האָז. דער האָז איז
געווען א ווונדערלעכער לויפער. ער לויפט אלץ
פאַרויס און פאַרויס — ער זאָל זיך כאַטש א מינוט
אַפרוען. צוויי טעג האָב איך זיך געיאָגט נאָך אים,
נישט אראַפקריכנדיק פינעם זאָטל, און איך האָב אים
אויף קיין פאל נישט געקאַנט דעריאָגן. מנין געטרביער
הונט, דיאנקע, איז פון אים נישט אַפגעטראָטן אויף קיין
טריט, אָבער איך האָב פאַר קיין פאל נישט געקאַנט
זיך דערנענטערן צו אים אויף א שטרעקע פון א שאַס.
אויפן דריטן טאָג איז מיר פונדעסטוועגן געלונגען
אונטערצושיסן דעם דאָזיקן פאַרשאַלטענעם האָז. ווי
נאָר ער איז געפאלן אויפן גראָז, בין איך אראַפגע-
שפרונגען פון פערד און זיך גענומען אים באטראַכטן.
שטעלט זיך פאַר מיין פאַרווונדערונג, ווען איך האָב
דערזען, אז דער דאָזיקער האָז האָט אויסער זינע גע-
וויינלעכע פיס געהאט נאָך רעזערוו-פּיס. ער האָט גע-
האט פיר פיס אויפן בויך אין פיר אויפן רוקן!
יא, אויפן רוקן האָט ער געהאט אויסגעצייכנטע

פעסטע פיס! ווען די אונטערשטע פיס פלעגן אים פאר-
מאטעריט ווערן, פלעגט ער זיך אויסדרייען אויפן רוקן
מיטן בויך אויף און איז ווידער געלאָפן מיט
זינע רעזערוו-פיס.

איז נישט קיין ווונדער, וואָס איך האָב, ווי אַ
פאַרסאַמטער, זיך געיאָגט נאָך אים דרין מעסלעס.

א האלנפערד

אין שלאכטן האָב איך זיך, פאַרשטייט זיך, אייס-
געצייכנט מיט פאַרצווייפלטער העלדישקייט און פלעג
פריער פאַר אלעמען אָנפלויען אויפן סוינע. איינמאַל
נאָך אַ הייסער שלאכט מיט די טערקן האָבן מיר פאַר-
כאַפט דעם סוינעס אַ פעסטונג. איך האָב זיך דער
ערשטער אַרבינגעריסן אין דער פעסטונג, פאַרטריבן
פון דאָרטן אלע טערקן און צוגעריטן צום ברונעם -
אַנצוטרינקען דאָס צעהיצטע פּערד. דאָס פּערד האָט
געטרונקען און אלץ נישט געקאַנט שטילן זיין דורשט.
עס זענען אַריבער עטלעכע שאַ, און עס קאָן זיך נאָך
אלץ נישט אָפּרייסן פונעם ברונעם. וואָס פאַר אַ וויי-
דער! איך בין געווען איבערראַשט. נאָר פּלוצלונג האָט
זיך הינטער מיר דערהערט אַ מאָדנער פליעסק. איך
האָב אַ קוק געטון אויף הינטן און פון פאַרווונדערונג
בין איך שיר נישט אַראָפּגעפאלן פונעם זאָטל. לאַזט
זיך אויס, אַז דער גאַנצער הינטערטייל פון מיין פּערד

איז געווען אינגאנצן אפגעשניטן. דאָס וואַסער, וואָס
 ער האָט געטרונקען, האָט זיך פֿרײַ אַרױסגעגאַסן פֿון
 הינטן און זיך נישט פֿאַרהאַלטן בײַ אים אין בױך.
 דערפֿון האָט זיך הינטער מיר געשאפֿן אַ ברייטע אָזיע-
 רע. איך בין געווען צעטומעלט. וואָס פֿאַר אַ מאַדנע
 געשיכטע! נאָר אַט איז געקומען צו רײַטן צו מיר
 איינער פֿון מײַנע סאַלדאַטן, און די רעטעניש איז אין

אײן אויגנבליק קלאָר געוואָרן. ווען איך האָב זיך גע-
 יאָגט נאָכן סױנע און זיך אַרײַנגעריסן אינעם טױער
 פֿונעם סױנעס פעסטונג, האָבן די טערקן פֿונקט אין דער
 מינוט פֿאַרהאַקט דעמדאָזיקן טױער און אַפֿגעשניטן די
 הינטערשטע העלפט פֿון מײַן פֿערד. פֿונקט ווי מען
 וואַלט אים צעהאַקט אויף דער העלפט! די דאָזיקע

הינטערשטע העלפט איז א געוויסע ציט געבליבן
נישט ווייט פון טויער, זיך געבריקעט און צעטריבן די
טערקן מיט אירע קאפיטעס, און דערנאך איז זי אוועק-
געלאָפן אויף דער דערבניקער לאַנקע.

— זי פאשעט זיך דאָרט איצט אויך! — האָט מיר
מיטגעטיילט דער סאַלדאַט.

— זי פאשעט זיך? עס קאָן נישט זיין!

— גיט אליין א קוק.

איך האָב זיך אוועקגעיאָגט אויף דער פּאָדער-
שטער העלפט פּערד אין דער ריכטונג צו דער לאַנקע.
דאָרט האָב איך ווירקלעך געפונען די הינטערשטע
העלפט פון מיין פּערד. זי האָט זיך פרידלעך געפאַ-
שעט אויף דער גרינער לאַנקע. איך האָב טייקעף גע-
שיקט נאָכן מיליטערישן דאָקטאָר, און ער האָט נישט
לאַנג געטראַכט און צונויפגענייט ביידע העלפטן פון
מיין פּערד מיט דינע לאַרבער-צווייגלעך, ווייל קיין
פּעדעס האָט זיך אונטער די הענט נישט געמאַכט.
ביידע העלפטן זענען זיך אויסגעצייכנט צונויפגעוואַקסן
און די לאַרבער-צווייגלעך האָבן זיך אינגעוואַרצלט
אין קערפּער פון מיין פּערד. אין אַ כוידעש ארום האָט
זיך ביי מיר איבערן זאָטל געשאפן אַן אַלטאַנקע פון
לאַרבער-צווייגלעך.

זיצנדיק אין דער דאָזיקער געמיטלעכער אַלטאַנ-
קע, האָב איך נישט ווייניק ווונדערלעכע העלדנאַטן
באוויזן.

דער בינען-פאסטור און די בערן

אבער נישט מיין קראפט און נישט מיין העלדיש-
קייט האָבן מיר נישט געראַטעוועט פון אַ שרעקלעכן
אומגליק. איינמאָל, בייס אַ שלאַכט האָבן מיר די טערקן
אַרומגערינגלט און כאַטש איך האָב זיך געשלאָגן ווי
אַ טיגער, בין איך פונדעסטוועגן אַרבינגעפאלן צו זיי
אין געפאנגענשאַפט. זיי האָבן מיר געבונדן אין פאַר-
קויפט פאַר אַ שקלאַף. פאַר מיר האָבן זיך אַנגעהויבן
פינצטערע טעג. עמעס, אַרבעט פלעגט מען מיר געבן
נישט קיין שווערע, אָבער אַ גענוג לאַנגווייליקע און
נדנע: מיר האָט מען באַשטימט פאַר אַ בינען-פאסטער.
אלע פרימאָרגן פלעג איך דאַרפן אַרויסטרייבן דעם
סולטאַנס בינען אויף דער לאַנקע, זיי פאַשען אַ גאַנצן
טאָג, און אין אָונט זיי אַרבינגיאָגן אין די בינשטאַקן.
אין אָנהייב איז אלץ געגאַנגען גוט, נאָר אַט איינמאָל,
ווען איך האָב איבערגעציילט מינע בינען, האָב איך
באַמערקט, אז איינע פעלט. איך בין אוועק זי זוכן און
אינגיכן האָב איך דערזען, אז אויף איר זענען אָנגע-
פאלן צוויי גרויסע בערן, וועלכע האָבן, וויבזוי אייס,
געוואָלט זי צערניסן אויף דער העלפט אין נאַשן פון איר
זיסן האַניק.

איך האָב מיט זיך נישט געהאַט קיין שום גע-
ווער — בלוזי אַ קליין זילבערן העקעלע. איך האָב זיך
פאַרמאַסטן און אַ שלידער געטון אַט דאָס העקעלע

אין די זשעדנע כניעס, קעדיי זיי צו דערשרעקן און
 באַפּרײַען די אַרעמע בין. די בערן האָבן זיך געלאָזט
 לויפן, און די בין איז געווען געראַטעוועט. אָבער צום
 אומגליק האָב איך נישט אויסגערעכנט דעם שוונג

פון מבין מעכטיקער האנט און איך האָב א שליידער
 געטאָן דאָס העקעלע מיט אַזא קראַפט, אז עס איז
 פאַרפּלויגן אויף דער לעוואָנע. יא, אויף דער לעוואָנע!

איר שאַקלט מיטן קאַפּ און לאַכט, אָבער מיר האָט זיך
דעמאָלט נישט געוואָלט לאַכן. איך האָב זיך פאַר-
טראַכט. וואָס האָב איך געקאָנט טון? וווּ זאָל איך
נעמען אזאָ לאַנגן לייטער, אז איך זאָל קענען דער-
לאַנגען אזש צו דער לעוואָנע?

די טרעטע ריזע אויף דער לעוואָנע

צום גליק האָב איך זיך דערמאָנט, אז אין טערקיי
איז דאָ אזאָ גאַרטנוואַרג, וואָס וואַקסט זייער שנעל
און אַפּטמאָל דערוואַקסט עס ביזן סאַמע הימל. דאָס
איז — טערקישע באָב. נישט געוויינט קיין מינוט, האָב
איך אינגעזעצט אין דער ערד איינעם אזאָ באָב, און
ער האָט באלד גענומען וואַקסן.

ער איז געוואַקסן אלץ העכער און העכער און
האָט אינגיכן דערגרייכט ביז צו דער לעוואָנע!

— הורא! — האָב איך אויסגעשרייען און גענומען
קלעטערן ארויף איבערן שטענגל. אין אַ שאַ ארום בין
איך שוין געווען אויף דער לעוואָנע. נישט ליכט איז
מיר געווען צו געפינען אויף דער לעוואָנע מיין זיל-
בערן העקעלע. די לעוואָנע איז אַ זילבערנע אין דאָס
העקעלע איז אַ זילבערנס — זילבער אויף זילבער איז
נישט קאָנטיק. אָבער סאָף-קאָל-סאָף האָב איך פונ-
דעסטוועגן אויפגעזוכט מיין העקעלע אויף אַ קופּע
פּיילע שטרוי. מיט פּרייד האָב איך עס פאַרשטעקט

הינטערן גארטל און געוואַלט זיך אַראָפּלאָזן צוריק
אויף דער ערד. אָבער – נעכטיקע טעג: די זון האָט
אויסגעטרוקנט מיין באַב-שטענגל, און עס האָט זיך
צעשאַטן אויף פּיץ-פּיצלעך! איך האָב שיר נישט גע-
נומען וויינען. וואָס טוט מען? וואָס טוט מען? שוין זשע
וועל איך קיינמאָל צוריק נישט קומען אויף דער ערד?
שוין זשע וועל איך אזוי פאַרבלייבן אַ גאַנצן לעבן אויף
דער נימעכער לעוואָנע? אָ, ניין! פאַר קיין פּאַל נישט!
איך בין צוגעלאָפּן צום שטרוי און האָב גענומען
פּלעכטן דערפון אַשטריק. אַשטריק האָט זיך באַקומען
נישט קיין לאַנגער, אָבער וואָס איז דער אומגליק. איך
האָב זיך גענומען אַראָפּלאָזן. מיט דער לינקער האַנט
האָב איך זיך געגליטשט איבער דעם שטריק און אין
דער רעכטער האָב איך געהאַלטן די האַק.

אָבער אינגיכן האָט זיך דער שטריק געענדיקט, און
איך בין געבליבן הענגען אינדערלופטן: צווישן הימל
און ערד. דאָס איז געווען שרעקלעך, אָבער איך האָב
זיך נישט פאַרלוירן. נישט לאַנג געטראַכט, האָב איך
געכאַפּט דאָס העקעלע און, פעסט זיך האַלטנדיק פאַרן
אונטערשטן עק פון דעם שטריק, האָב איך אָפּגעהאַקט
זיין אויבערשטן עק און אים צוגעבונדן צום אונ-
טערשטן. דאָס האָט מיר געגעבן די מעגלעכקייט זיך
אַראָפּלאָזן נידעריקער צו דער ערד.

אָבער פּונדעסטוועגן איז נאָך ביי צו דער ערד
געווען ווייט. פּיל מאל איז מיר אויסגעקומען אָפּצוהאַקן

די אויבערשטע העלפט שטריק און זי צוגעבונדן צו
דער אונטערשטער. ענדלעך האָב איך זיך אַראָפּגע-
לאָזט אזוי נידעריק, אז איך האב געקענט זען די
שטאַטישע הונזער און פאלאַצן. ביז דער ערד איז
געבליבן סאַכאַקל דריי אָדער פיר מייל.

און פלוצלונג - אַ, א שרעק! - דער שטריק האָט
זיך איבערגעריסן. איך האָב זיך א זעץ געטון אין דער
ערד מיט אזא קראפט, אז איך האָב אויסגעהאַקט א
גרוב, אַמווייניקסטן א האַלבע מייל די טיף.

ווען איך בין געקומען צו זיך, האָב איך לאנג
נישט געוואוסט, ווי זאָל איך ארויסקריכן פון דער
דאָזיקער טיפער גרוב. א גאַנצן טאָג האָב איך נישט
געגעסן, נישט געטרונקען, נאָר אלע געטראכט און
געטראכט, און ענדלעך האָב איך זיך דערטראכט: איך
האָב מיט די נעגל אויסגעגראָבן טרעפלעך און אויף
די דאָזיקע טרעפּע בין איך ארויף אויף דער אויבער-
פלאַך פון דער ערד.

אַ, מינכהאַוזען קאָן קיינמאַל נישט אומקומען!

אַ באַשטראַפּטער פרעסער

די דערפארונג, וואָס קומט אָן אזוי שווער, מאַכט
א מענטשן קליגער. נאָך מיין רייזע אויף דער לעוואָנע
האָב איך דערפונדן א מער באַקוועם מיטל צו באַפרייען
מינע בינען פון די בערן.

פארנאכט האָב איך אָנגעשמירט מיט האָניק די
האלאָבליע פון דעם וואָגן און איד האָב זיך באהאלטן
נישט ווונט פון אים. ווי נאָר ס'איז געוואָרן פינצטער,

האָט זיך צום וואָגן אונטערגעגאנוועט א גרויסער בער.
און זיך צוגעכאפט אָפּלעקן דעם האָניק, וואָס איז גע-
ווען אָנגעשמירט אויף דער האלאָבליע. דער פרעסער
האָט זיך אזוי ארבינגעטאָן אין דער נאשערני, אז ער
אַהט נישט באַמערקט, ווי די האלאָבליע איז ארבינג-

געקראַכן אין גאַרגל, און דערנאָך אין מאַגן און סאָף-
קאַל-סאָף איז זי אים אַרויס פון הינטן.

אויף דעם האָב איך נאָר געוואָרט.

איך בין צוגעלאָפן צום וואָגן און אַרײַנגעהאַקט
אין דער האַלאַבליע הינטערן בער א גראָבן און א
לאַנגען טשוואַק. דער בער איז געבליבן שטעקן אויף
דער האַלאַבליע. איצט וועט ער זיך נישט קאַנען רוקן
נישט אַהער און נישט אַהין. אין אזא לאַגע האָב איך
אים איבערגעלאָזט ביז אינדערפרי.

אינדערפרי האָט וועגן דעם שפיצל זיך דעוואַסט
דער טערקישער סולטאַן אליין און ער איז געקומען
אַ קוק טון אויפן בער און איז שיר נישט געפאלן פון
געלעכטער.

אַ טערקײַרדיקע יאַנד

איבעריקום, מיט מיר פלעגן פאַרקומען נאָך אינע-
טערעסאַנטערע צופאלן. איינמאָל בין איך געווען אויף
יאַנד אַ גאַנצן טאָג און פאַרנאַכט האָב איך זיך אָנגע-
שטויסן אין טיפן וואַלד אויף עפעס אַ ברייטער אָזערע.
ווי עס האָט געשוויבלט מיט ווילדע ענטלעך. אין מיין
גאַנצן לעבן האָב איך נישט געזען אזוי פיל ענטלעך!
צום באַדויערן, איז ביי מיר נישט פאַרבליבן קיין
איין קויל.

און איך האָב פונקט דעם אָוונט געוואָרט אויף

א גרויסער קאמפאניע פריינט, און מיר האָט זיך גע-
וואָלט זיי מעכאַבעד זיין מיט ווילדוואַרג. איך בין
ביכלאַל אַ מענטש אַ גאַסטפּרינדלעכער און מיט אַ
פּרייטער האַנט. מנינע מיטאַגן און אָוונטעסנס זענען
געווען באַרימט אין גאַנץ פעטערבורג. איז ווי וועל
איך קומען אַהיים אָן ענטלעך?

לאַנג בין איך געשטאַנען אומאַנטשלאָסן און
פּלוצלונג האָב איך זיך דערמאַנט, אז אין מנין יאָגד-
בניטל איז געבליבן אַ שטיקל כאַזערפעטס.

הוראַ! דאָס פעטס וועט זיין אָן אויסגעצייכנט
מיטל אויף אַריינצונאַרן די ענטלעך;

איך האָב דאָס כאַזערפעטס אַרויסגענומען פונעם
בניטל, שנעל עס צוגעפונדן צו אַ לאַנג און דיין שטריקל
און דאָס געוואָרפן אין וואַסער.

די ענטלעך, אז זיי האָבן דערזען עסנוואַרג, זענען
זיי באַלד צוגעשווומען צום פעטס.

איינס פון זיי האָט עס זשעדנע אַנגעשלאָנגען.
אַבער דאָס פעטס איז געווען גליטשיק, האָט זיך
עס שנעל דורכגעגליטשט דורכן ענטל און איז אַרויס
פון דער צווייטער זייט.

אויף אזא אַויפן האָב איך געהאַלטן דאָס ענטל
בני מיר אויפן שטריקל.

דעמאָלט איז צום כאַזערפעטס צוגעשווומען אַ
צווייט ענטל. און מיט דעם איז פאַרגעקומען דאָס
זעלביקע. איין ענטל נאָכן צווייטן האָבן דורכגעשלאָנגן.

גען דאָס פעטס און האָבן זיך אַרויפגעצויגן אויפֿ-
שטריקל, ווי אויף אַ פּאָדעם. עס זענען נישט פאַרביי
קיין צען מינוט, - זענען שוין אלע ענטלעך געווען
אַנגעצויגן אויפן שטריקל, ווי קאַרעלן. איר קענט זיך
פאַרשטעלן, ווי פּריילעך מיר איז געווען צוצווען אזא
רביכן רויב. מיר איז געבליבן נאָר אַרויסציען די גע-
פּאַנגענע ענטלעך און זיי אָפּטראָגן צו מיין קעכער אין
קיך אַרביין.

אַט וועט עס זיין אַ מאָלציט פאַר מינע פּריינט.
אַבער שלעפּן די מאסע ענטלעך איז געווען נישט
אזוי גרינג.

איך האָב געמאַכט עטלעכע טריט און בין
שרעקלעך פאַרמאַטערט געוואָרן.

פּלוצלונג - איר קענט זיך פאַרשטעלן מיין
איבערראַשונג - זענען די ענטלעך אַרויפגעפּלויגן
אינדערלופטן און האָבן מיך אויפּגעהויבן ביז צו די
וואַלקנס.

אַן אנדערער אויף מיין אָרט וואָלט זיך פאַר-
לאָרן אָבער איך בין אַ מענטש אַ העלדישער און מיט
אַינפאַלן.

איך האָב פון מיין סוּרדוט געמאַכט אַ רוּדער און
קערעווענדיק די ענטלעך בין איך שנעל דערפּלויגן
ביז מיין הויז.

אַבער ווי אזוי לאָזט מען זיך אַראָפּ? זייער פּאָ-
שעט! מיין אינפאַלערישקייט האָט מיר אויך דאָ גע-

האַלפן. איך האָב עטלעכע ענטלעך אַראָפּגעדריקט די
קעפּ. און מיר האָבן זיך לאַנגזאַם גענומען אַראָפּלאָזן
צו דער ערד.

איך בין אַרבייטגעפּאַלן פּונקט אינעם קווימען פּון
מיין אייגענער קיין! ווען איר וואָלט געווען, ווי מיין
קעכער איז עס געווען איבערראשט, ווען איך האָב
זיך באַוווּיזן פאַר אים אויף דער פּליטע!
צום גליק, האָט ער נאָך נישט געהאַט אַבינגע-
הייצט די פּליטע.

רײַטנדיק אויף אַ נדאַנאַט

איבעריקנס, ביים דער מילכקאַמע איז מיר אויסגע-
קומען צו ריטן נישט נאָר אויף פּערד, נאָר אייך אויף
האַרמאַטן-גראַנאַטן.

פאַרגעקומען איז דאָס אזוי :

מיר האָבן באַלאַגערט עפעס אַ טערקישע שטאָט,
און אונדזער קאַמאַנדיר האָט זיך געדאַרפּט דערווייסקן,
צי זענען אין דער דאָזיקער שטאָט פאַראַן אַ סאך האַר-
מאַטן. אָבער אין אונדזער גאַנצער אַרמיי האָט זיך נישט
געפונען קיין איין העלד, וואָס זאָל אונטערנעמען אים-
באַמערקט אַרבייטצוגאַנווענען זיך אין סיינעס לאַגער.

העלדישער פאַר אַלעמען בין איך געווען.

איך האָב זיך געשטעלט פאַזע דעם גרעסטן האַר-
מאַט, וואָס האָט געפּניערט אויף דער טערקישער שטאָט,

און, ווען פון הארמאט איז ארויסגעפלויגן א גראנאט
בין איך ארויפגעשפרונגען אויף אים ריטנדיק און זיך
בראו אוועקגעטראָגן פאָרויס. אלע האָבן אויסגעשרייען
אין איין שטים:

— בראוואָ, בראוואָ, באראָן מיכהאווען!
פון אָנהייב בין איך געפלויגן מיט פאָרגעניגן,
אָבער ווען פונדערווייטנס האָט זיך דערווייזן דעם סוף-
נעס שטאַט, האָבן מיך ארומגענומען אומרוקע געדאנ-
קען.

— הם! — האָב איך צו זיך געזאָגט — אריינפלייען
וועסטו, ווייזט אויס, אריינפלייען, אָבער צי וועט דיר
געלינגען פון דאָרט ארויסצוקריגן זיך? די סאָנים וועלן
זיך מיט דיר נישט צערעמאָניען. זיי וועלן דיך כאַפן,
און וועלן דיך ווי א שפּיאָן, אויפהענגען אויף דער
נאָענטסטער טלוע. ניין, ליבער מינכהאווען, דודארפסט
זיך אומקערן צוריק, קאַלזמאן ס'איז נישט שפעט! אין
דער מינוט איז פארביי מיר פאָרבייגעפלויגן אן אַנט-
קעגנדיקער גראנאט, וואָס די טערקן האָבן געלאָזט אין
אנדזער לאַגער. גישט לאנג געטראַכט, האָב איך זיך
איבערגעזעצט אויף אים, און ווי גאָרנישט געשען, האָב
איך זיך געלאָזן צוריק.

פארשטייט זיך, אז בייסן פלייען האָב איך גענוי
איבערגעציילט אלע טערקישע האַרמאַטן און איך האָב
געפראַכט מיין קאָמאַנדיר די סאַמע פינקטלעכסטע יע-
דעס וועגן דעם סוינעס אַרטיילעריע.

די פערד אונטערן ארעם — די קאמטש אויפן אקטל

אינגיכן האָבן די טערקן מיך אָפגעלאָזט פריי און צוזאמען מיט אנדערע געפאנגענע מיך אָפגעשיקט צו-דיק קיין פעטערבורג.

אָבער איך האָב באשלאָסן אוועקפֿאַרן פון רוסי-לאַנד, האָב איך זיך אַרבינגעזעצט אין אַ קאָטש און בין אוועקגעפֿאַרן אין מיין פֿאַטערלאַנד. דער ווינטער איז דעמאָלט געווען זייער אַ קאַלטער, אפילע די זון האָט זיך צוגעקילט, אָפגעפרוירן די באַקן און געכאַפט אַ קאַטער. און ווען די זון איז פֿאַרקילט גיט זי נישט קיין וואַרעמקייט, נאָר קעלט. קענט איר זיך פֿאַר-שטעלן, ווי שטאַרק איך בין דערפרוירן געוואָרן אין מיין קאָטש! דער וועג איז געווען אַ שמאַלער. פון ביידע זייטן זענען געווען פֿאַרקנס. איך האָב באַפוילן זיין פֿורמאן, ער זאָל בלאָזן אין האָרן, קעדיי די אַנטקעגנדיקע עקיפֿאזשן זאָלן אַפּוואַרטן. ביז מיר וועלן דורכפֿאַרן, ווייל אויף אזא שמאַלן וועג וואָלטן מיר נישט געקאָנט זיך פֿאַנאנדערפֿאַרן. דער פֿורמאן האָט אויסגעפֿילט מיין באַפעל. ער האָט גענומען אַ האָרן און געבלאָזן, געבלאָזן, געבלאָזן, אָבער פֿונעם האָרן איז נישט אַרויס קיין שום קלאַנג! דערווייל איז אונדז אַנטקעגן אָנגעפֿאַרן אַ גרויסער עקיפֿאזש. פֿאַרפֿאַלן. איך קריך אַרויס פון דער קאָטש און

ווארעמט ביים אויוון. זענען זיי אָפּגעגאַנגען און אליין
גענומען ארויספליען פון האָרן.
מיר מיטן פּורמאן האָבן אַ גאַנצן אַוונט האַנאַע
געהאַט פון אַט דער צויבער-מוזיק.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

№ 19-20. 25 MARCA 1936

„K i n d e r - F r a j n d”

DWUTYGODNIK Wydanie B

Adres redakcji i administracji: Warszawa I, Miła 33 m. 24.

פריינד, אפאנענטן!

מיד האבן דאס מאל געמאכט אן אויסנאם:
אונזערע ביכלעך אין מערץ דערשיינען אלס
איינמאליקער טאפלנומער. מיר האבן געוואלט אויף א שיינעם אויפן

באצייכענען די דאטע פון וואָריקן
יוויל פון „קינדער-פריינד“.

מיד האבן נישט געקאָרגט קיין קאספּן, די אויסגאָבעס זאלן זיין וואס
שענער און בעסער.

פ ר י נ ד! איין יאר עקזיסטענץ פון אונזער פאַרלאַג האט געוווּן.
אז אונזער אַרבעט איז נוצלעך און וויכטיק.

ס'איז אבער נאך דא זייער אַ סך אויפצוטון!

זאָל אייער מאַטאָנע פאַר אונדז זיין:

יעדער שטענדיקער אפאנענטן פון

„קינדער-פריינד“ שאפט נאך איינעם!

מיד זענען זיכער, אז ביי אייער ליבע און צומרוי צו אונדז קענט איר
אַלע צוזאַמען און יעדער באַזונדער אויפּטון זייער, זייער אַ סאך!

פאַרוואַלטונג און רעדאַקציע

פון „קינדער-פריינד“

וואַרשע, מערץ 1936

צוליב די פייסעך-פרייען דערשיינען די נאָענטסטע ביכלעך דעם 20 און 30 אפריל.

מ. גלברמן
M. GLEIBERMAN
1883 S. W. 11-th St.
MIAMI 35, FLORIDA.

חינכהאזענס פאסידונגען

צווייטער טייל

ב

„קינדער-פריינד“
חארשע 1937

נומער

8

3-טער יארגאנג

ט. דאספּט

חִינְכָה אֶזְעֵנָם פֶּאסִירֶזֶנְגֶעוּ

II טײל

„קײַנדער-פּרײַנד“, האַרשע 1937

צייכענונגען פון גוסטאוו דאָרע.
איבערדערציילט פאַר קינדער - ק. ש. ו. ק. א. ו. ס. ק. י.
ייִדיש - א. ס. ט. ר. ע. ל. י. ק.

אין דעם ביכל קומט אונדזער ווינטערדיקע זאַמלונג פון
„מינכהאַיזענס פאַסירונגען“.
פאַרלאַג „קינדער-פּרײַנד“

Printed in Poland

E. R A S P E
MINCHAUSEN PASYUNGEN
„Kinder-Frajnd“, Warszawa 1937
ווערטיקאַל געלאָזט, טורענאַזשקע 28 ח. 25
Druk. „R e n o m a“, Warszawa

סינע חונדערלעכע דינער

די שיף איז געקומען צו דער הויפטשטאט פון טערקיי.

דער טערקישער סולטאן, ווען ער האט זיך דער-וויסט, אז איך בין געקומען, האט ער, פארשטייט זיך, מיך אינגעלאדן אויף מיטאג, ער האט מיך באגעגנט אויפן שוועל פון זיין פאלאץ און געזאגט:

— איך בין גליקלעך, וואס איך קען אייך באגרייכן אין מיין אלטער הויפטשטאט. איך האף, אז איר זענט פולקאם געוונט. איך ווייס וועגן אלע אנערע גרויסע העלדנטאטן, און איך וואלט געוואלט אייך איבערגעבן א שווערן איניען, וואס מיט אים וועט זיך נישט ספרא-ווען קיינער אויסער אייך, ווייל איר זענט דער סאמע קליגסטער און דערפונדערישסטער מענטש אויף דער וועלט. צי וואלט איר נישט געקאנט טייקעף פארן קיין עגיפטן?

— זייער גערן! — האב איך זיך אפגערופן. — איך האב אזוי ליב ארומצורייזן, אז איך בין גרייט כאטש באלד גיין אויף עק וועלט!

דעם סולטאן איז מײן ענטפער זייער געפעלן גע-
וואָרן, און ער האָט מיר אָנגערױט אן איניען, וואָס
דאַרף אויף אייביק בלייבן א געהיימעניש פאַר אלעמען,
און דעריבער קען איך נישט דערציילן, וואָס פאַר אן
איניען דאָס איז. איך האָב זיך פאַרנייגט און טייקעף
געלאָזט זיך אין וועג אַרײַן.

ווי נאָר איך בין אָפגעפאַרן פון דער טערקישער
הויפטשטאָט, איז מיר אנטקעגנגעקומען א קליין מאָגער
מענטשל, וואָס איז געלאָפן מיט אן אומגעוויינלעכער

שנעלקייט. צו יעדן פּוס זינעם איז געווען צוגעבונדן
א שווער געוויכט, און פונדעסטוועגן איז ער געפלוּיגן,
ווי פּייל אויסן בויגן.

— וווּהין? — האָב איך אים געפרעגט, — און צו
ליב וואָס האָסטו צוגעבונדן צו די פּיס אָט די געוויכטן?
זיי שמערן דאָך דיר צו לויטן!

— דרײַ מינוט צוריק בין איך געווען אין ווין,
— האָט דאָס מענטשל געענטפערט לויפנדיק, — און
איצט גיי איך קיין קאָנסטאנטינאָפּאָל זיך זוכן עפעס
אן אַרבעט. די געוויכטן האָב איך צוגעפונדן צו די
פיס, איך זאָל נישט לויפן צו שנעל, ווייל איך האָב
נישט וואָס צו אַיילן זיך.

מיר איז זייער געפעלן געוואָרן אַט דער ווונדער-
לעכער לויפער, און איך האָב אים גענומען צו זיך
אויף אַרבעט. ער איז גערן געגאנגען מיט מיר.
אויפן צווייטן טאַג האָבן מיר ביים סאַמע וועג
באַמערקט אַ מענטשן, וואָס איז געלעגן אויף אַ זינט,
צוגעלייגט אָן אויער צו דרײַערד.

— וואָס טוכטו דאָ? — האָב איך אים געפרעגט.
— איך הער, ווי אין פעלד וואַקסט דאָס גראַז!
— האָט ער געענטפערט.

— און דו הערסט טאַקע?
— איך הער אויסגעצייכנט. פאַר מיר איז דאָס
דרײַ מאל גאַרנישט!

— אויב אזוי, קום אָן צו מיר אויף אַרבעט, טייעריג-
קער! דינע פילבארע אויערן וועלן מיר צונון קומען
אין וועג.

ער האָט אינגעשטימט, און מיר זענען אוועק
יינטער.

אינגיכן האָב איך דערזען אַ יעגער, וואָס האָט
אין די הענט געהאַלטן אַ ביקסל.

– הער נאָר, – האָב איך זיך צו אים געווענדט. –
אין וועמען שיסטו עס? אין ערגעץ זעט זיך נישט קיין
כאיע, נישט קיין פויגל.

– אויפן דאך פונעם גלאַקן-טורעם אין בערלין
איז געזעסן אַ שפערל, האָב איך אים געטראָפן פונקט
אין אויג אַרײַן.

איר ווייסט, ווי איך האָב ליב יאָגד. איך האָב
ארוּמגענומען דעם טרעפלעכן שיסער און האָב אים
אינגעלאָדן צו זיך אויף אַרבעט. ער איז מיט פרייד
געגאַנגען מיט מיר.

מיר זענען דורכגעפאָרן פיל לענדער און שטעט און
האַבן זיך דערנענטערט צו אַ גרויסן וואַלד. מיר
זעען ביים וועג אַ מענטש פון אַ ריזיקער הייך און
האַלט אין האַנט אַ שטריק, וואָס ער האָט מיט אַ שלייה
ארויפגעוואָרפן אַרום דעם וואַלד.

– וואָס שלעפסטו דאָס? – האָב איך אים געפרעגט.
– איך האָב געדאַרפט אָנהאַקן האַלץ, און מבין
האַק איז געבליבן אין דער היים, – האָט ער געענט-
פערט. – וויל איך אזוי זיך אויסדרייען, אז איך זאָל
זיך באַגיין אָן אַ האַק.

ער האָט אַ צי געטאָן פאר דעם שטריק, און די
קאַלאַטאַלע דעמבעס זענען ווי דינינקע גרעזעלעך
ארויפגעפלוּיגן אינדערלופטן און געפאלן צו דער ערד.
איך האָב, פאַרשטייט זיך, נישט געזשאלעוועט

קיין געלט און האָב באַלד אינגעלאַדן דעם דאָזיקן
גוואַר צו זיך אויף אַרבעט.

ווען מיר זענען געקומען צו פאָרן קיין עגיפטן,
האַט זיך אָנגעהויבן אזאָ שרעקלעכער שטורעמווינט,
אז אלע אונדזערע קארעטעס האָבן זיך ווי קניקעלעך
אוועקגעטראָגן מיטן וועג.

פונדערווייטנס האָבן מיר דערווען זיבן מילן, וואָס
זייערע פליגלען האָבן זיך געדרייט, ווי מעשוּגע.
אויפן בערגל איז געשטאַנען אַ מענטש און מיטן ווייז-
פינגער פאַרקוועטשט זיין רעכטע נאָזלאַך. אז ער האָט
אונדז דערווען, האָט ער העפלעך אַראָפּגענומען זיין
הוט, און דער שטורעמווינט האָט אין איין רעגע אויפ-
געהערט.

— ייאָס טוטטו דאָ? — האָב איך געפרעגט.
— איך דריי מײַן באַלעבאַס מילן! — האָט ער
געענטפערט, — און קעדיי זיי זאָרן זיך נישט צעברעכן,
בלאָז איך נאָר פון איין נאָזלאַך.

„דער דאָזיקער מענטש וועט מיר צוננץ קומען“
האַב איך אַ סלער געטאָן און האָב אים פאַרגעלייגט
פאָרן מיט מיר.

כַּנְעוּשֵׁר חַיִּין

אין עגיפטן האָב איך שנעל אויסגעפילט אלע
אויפטראָגן פונעם סולטאַן. מײַן איינפאַלערישקייט
האַט מיר דאָ אויך געהאַלפן. אין אַ וואָך אַרום בין
איך צוזאַמען מיט מײַנע אומגעוויינלעכע דינער געקומען
מען צוריק אין דער הויפטשטאָט פון טערקיי.

דער סולטאַן איז געווען צופרידן מיט מײַן צוריק-
קומען און ער האָט מיך געלויבט פאַר מײַן געלונגען-
נער האַנדלונג אין עגיפטן.

— איר זענט קליגער פון אלע מײַנע מיניסטאַרן,
ליבער מינכהאַוזען! — האָט ער געזאָגט, פעסט דריקט
דיק מײַן האַנט. — קימט צו מיר הענט אויף מיטאַג.

דער מיטאַג איז געווען זייער אַ געשמאַקער, נאָר
צום באַדויערן, איז אויפן טיש נישט געווען קיין ווייץ,
ווייל די טערקן טאַרן נישט לויטן געזעץ טרינקען קיין
ווייץ. איך בין געווען זייער צעטראָגן, ווען דער סולטאַן
האַט, קעדיי מיך צו טרייסטן. מיך ארײַנגעפירט נאָכן
מיטאַג אין זײַן קאַבינעט, געעפנט אַ געהיימע שאַנק אין
פון דאָרט ארויסגענומען אַ פלעשל.

— אזאָ אויסגעצייכנטן ווייץ האָט איר נאָר נישט
פאַרזוכט אויף אַבער גאַנץ לעבן. מײַן ליבער מינכהאַוז-
זען! — האָט ער געזאָגט, אַנגיסנדנדיק מיר אַ פּייל
גלאַז.

דער ווייץ איז ווייטלעך געווען אַ גוטער. אָבער
איך האָב נאָכן ערשטן טרונק דערקלערט, אז אין כינע

בזמם כניעוֹשֵׁן באַגדיכאַן פּוּטשאַן איז דער יונגן נאָך
בעסער.

מײַן ליבער מינכהאָוזען! - האָט דער סולטאַן
אײַסגעשריגן - איך בין געווינט צו גלייבן יעדן
יואַרט אַבערן, יונגל איר זענט דער סאַמע וואַרהאַפּט־
קער מענטש אײַף דער יועלט, אָבער איך שווער,
אַז אײַצט זאַגט איר נישט קײן עמעס: בעסער פאַר דעם
יונגן איז נישטאַ.

- אין איך יועל אַנך דערווייניג, אז ס'איז יאָ דאָ!
- מינכהאָוזען איר פּלױדערט נאַרישקײטן!
- נײַן, איך זאַג דעם רײנעם עמעס און איך נעם
זיך אונטער פּונקט אין אַ שאַ ארום אַנדר ברענגען פּוּ-

נעם באַגדיכאָנס קעלער אַזאַ מין פלעשל וויין, וואָס
אין פאַרגלייך מיט אים איז איבער וויין – אַ נישטיק
זויערס.

– מינכהאַוזען, איר פאַררעדט זיך! איך האָב שטענ-
דיק איך געהאַלטן פאַר איינעם פון די וואַרהאַפטיק-
סטע מענטשן אויף דער וועלט, און איצט זע איך אַז
איר זענט אַ געוויסנלאָזער ליגנער.

– אייב אַזוי, פאַדער איך, איר זאָלט זיך טייקעף
איבערצינגן, צי איך זאָג עמעס!

– איך בין מאַסקים! – האָט דער סולטאַן גע-
ענטפערט. – אויב ביז פיר אַ זייגער וועט איר מיר נישט
צושטעלן פון כינע אַ פלעשל פונעם בעסטן וויין אין
דער וועלט, וועל איך באַפוילן איך אָפהאַקן דעם קאַפּ.

– אויסגעצייכנט! – האָב איך אויסגעשריען –
איך גיי אין אויף איבערע באַדינגונגען, נאָר אויב ביז
פיר אַ זייגער וועט דער דאָזיקער וויין זיין ביי איך
אויפן טיש, וועט איר מיר אָפגעבן אַזויפיל גאַלד פון
איבער אויצער. וויפל עס קאָן אוועקטראָגן איין מענטש.

דער סולטאַן האָט אינגעשטימט. איך האָב אָנגע-
שריבן צום בינעזישן באַגדיכאָן אַ בריוו און אים גע-
בעטן מיר שענקן אַ פלעשל פונעם זעלביקן וויין, מיט
וועלכן ער האָט מיך מעכאַבעד געווען מיט דרײַ יאָר
צוריק.

„אויב איר וועט מיר אַפּזאָגן מיין ביטע, – האָב

איך געשריבן — וועט אנזיך פרינד מינכהאוזען אומ-
קומען פון טאליענס האנט.

ווען איך האב געענדיקט שרייבן, איז שוין געווען
פינף מינוט נאך דריי.

איך האב גערופן מיין לויפער און אים געשיקט
אין דער כינעזישער הויפטשטאט. ער האט אָפּגעפונדן
די געוויכטן, וואָס זענען געהאַנגען ביי אים אויף די
פיס, גענומען דעם בריוו און אין איין אויגנבליק איז
ער פאַרשווונדן פון די אויגן.

איך בין צוריק אַרײַן אין סולטאַנס קאַבינעט.
וואַרטנדיק אויפן לויפער, האָבן מיר אויסגעטרונקען
בײַן דעק דאָס אָנגעהויבענע פּלעשל.

דער זייגער האט געשלאָגן אַ פּערטל אויף פיר,
דערנאָך האָלב פיר, דערנאָך דריי פּערטל פיר, און מיין
לויפער האט מע נאָך נישט געזען.

מיר איז געוואָרן אַביסל דאַסיק, באַזונדערס, ווען
איר האָב באַמערקט, אַז דער סולטאַן האַלט אין האַנט
א גלעק אָנצוקלינגען און רופן דעם טאליען.

— דערלויבט מיר אַרײַסגיין אין גאַרטן כאַפן אַ
ביסל פּרישע לופט — האָב איך געזאָגט צום סולטאַן.
— ביטע! — האַט דער סולטאַן געענטפּערט מיין
ליבלעכסטן שמייכל.

אַבער ווען איך בין אַרויס אין גאַרטן, האָב איך
דערזען, אַז עס גייען מיר נאָך פּוכטריט עפּעס מענטשן
און טרעטן פון מיר נישט אָפּ אויף אַ טריט.

דאָס זענען געווען דעם סולטאַנס טאַליאַנים, גרייט
יעדע מינוט זיך צו וואַרפן. אויף מיר און אָפּהאַקן מיין
אַרעמען קאַפּ.

אין פאַרצווייפלונג האָב איך אַ קוה געטון אויפן
זייגער: פינף מינוט צו פיר. שוין זשע איז מיר געבליבן
צו לעבן סאַכאַקל נאָך פינף מינוט? אַ, דאָס איז שרעק-
לעך! איך האָב גערופן מיין דינער – דעם זעלביקן,
וועלכער האָט געהערט, ווי עס וואַקסט אינעם פעלד
דאָס גראַז, – און איך האָב אים געפרעגט, צי הערט
ער נישט די טריט פון מיין לויפער. ער האָט צוגעלייגט
דעם אויער צו דרײַערד און מיר מיטגעטיילט, צו מיין
גרויסן אומגליק, אַז דער פּוסטעפּאַסניק דער לויפער
איז אַנטשלאָפּן געוואָרן!

– יא, אַנטשלאָפּן געוואָרן. איך הער, ווי ער כראָ-
פעט ווייט-ווייט.

מינע פיס האָבן זיך מיר אונטערגעבויגן פון
שרעק. נאָך אַ מינוט, און איך וועל אומקומען מיט אַ
שענדלעכן טויט.

איך האָב אַ רוה געטאָן דעם צווייטן דינער, דעם
זעלביקן וואָס האָט געצילעוועט אינעם שפּערל: ער
האַט זיך באלד אַרויפגעקליבן אויפן סאַמע העכסטן
טורעם, און שטייענדיק אויף די שפיץ פינגער האָט ער
אַרבינגעקוקט אין דער ווייט ארביין.

– נו, וואָס, דו זעסט דעם טויגעניכטס? – האָב
איך געפרעגט שטיקנדיק זיך פון בייזקייט.

— איך זע, איך זע! ער האָט זיך אויסגעצויגן
אויף אַ לאַנקע אונטער אַ דעמב נישט ווייט פון פעקין
און כראָפּעט. און לעבן אים ליגט אַ פלעשל. גאָר
וואַרט, איכל דיך אויפוועקן! —

ער האָט אויסגעשאָסן אינעם שפיץ פונעם דעמב,
וואָס אונטער אים איז געשלאָפן דער לויפער.

כאָזער-ניס, בלעטער און ציווינגן האָבן זיך אַ שאַט
געטאָן אויפן שלאָפנדיקן און אים אויפגעוועקט.

דער לויפער איז אויפגעשפרונגען, אויסגעריבן
די אויגן און זיך געלאָזט לויפן ווי אַן אונטערגעשאַ-
סענער.

ביז פיר אַזויגער איז געבליבן סאַכאַקל אַ האַלבע
מינוט, ווען ער איז אַרבינגעפלוין אין פאַלאַץ מיטן
פלעשל כינעזישן וויין.

איר קענט זיך פאַרשטעלן, ווי גרויס ס'איז גע-
ווען מײן פרייד. אז דער סולטאַן האָט פאַרזוכט דעם
וויין, איז ער אַרבין אין היספּילעס און אויסגעשריגן:

— ליבער מינכהאַוזען! דערלויבט מיר צו באַ-
האַלטן אַט דאָס פלעשל ווייטער פון אײך. איך וויל
עס אויסטרינסען אליין. איך האָב גאָר נישט גערעכנט,
אז אויף דער וועלט איז פאַראַן אזאַ זיסער און געש-
מאַקער וויין.

ער האָט פאַרשפאַרט דאָס פלעשל אין שאַנק,
און די שליסלען פון שאַנק האָט ער אַרבינגעלייגט

צו זיך אין קעשענע און באפוילן טייקעף צו רופן דעם
פינאנץ-מיניסטער.

— איך דערלויב מין פרינד מינכהאווען צו נעמען
פון מינע אויצרעס אזויפיל גאלד, וויפל עס קאן אוועק-

טראגן אויף איין מאָל

איין מענטש, — האָט

דער סולטאן געזאָגט.

דער פינאנץ-מיניס-

טער האָט זיך נידע-

ריק פארנייגט פארן

סולטאן אין האָט מיך

אוועקגעפירט אין די

קעלערס אונטערן פא-

לאץ, וואָס זענען ביז

אויבן געווען אָנגע-

פאקט מיט אויצרעס.

איך האָב גערופן

מין גיזאר, ער האָט

ארויפגעוואָרפן אויף

זינע אקסלען דאָס גאנצע גאלד, וואָס איז געווען אין

סולטאנס אייצער, און מיר זענען אוועקגעלאָפן צום יאם.

דאָרט האָב איך געדונגען א גרויסע שיף אין ביז

אויבן אָנגעלאָדן זי מיטן גאלד.

אויפהייבנדיק די זעגלען, האָפן מיר זיך געאנילט

ארויסצוגיין אין יאם אריין, ביזוואנען דער סולטאן האָט

זיך נאך נישט געכאפט און נישט אָפגענומען ביי מיר
מינוע אויצרעס.

טע יאנט טיך נאך

עס האָט אָבער פאָסירט דאָס, פאַר וואָס איך האָב
מירע געהאַט.

ווי נאָר מיר זענען אָפגעפאָרן פונעם ברעג, איז
דער פינאַנץ-מיניסטער אוועקגעלאָפן צו זיין הערשער
און אים געזאָגט, און איך האָב אינגאנצן באַרויבט זיינע
אויצרעס. דער סולטאַן איז ווילד געוואָרן און געשיקט
זיין גאַנצן קריגספלאַט מיך דעריאָן.

און איך האָב דערזען אויפֿיל קריגסשיפן, האָב
איך, דעם עמעס זאַגנדיק, זיך דערשראָקן נישט אויף
קוין געלעכטער.

— נו, מינכהאויזען — האָב איך צו זיך געזאָגט, —
עס איז געקומען דבֿן לעצטע שאָ. איצט וועסטו זיך
שוין נישט ראַטעווען. דבֿן גאַנצע כיטרעקייט וועט דיר
שוין נישט העלפן.

איך האָב דערפֿילט, און מיין קאַפּ, וואָס האָט זיך
נאָר וואָס פארפּעסטיקט אויף מינוע פלייצעס, איז אזוי
ווי ער וואַלט זיך ווידער אָפגעטיילט פון קערפּער.

פלוצלונג איז צו מיר צוגעגאַנגען מיין דינער, אָט
דער וואָס האָט געהאַט אַזעלכע מעכטיקע נאָזלעכער.

— האָט מיין מירע נישט! זיי וועלן אונדז נישט
דעריאָן! — האָט ער געזאָגט מיט אַ געלעכטער. ער

איז צוגעלאָפן צום עק שיף און, ווענדנדיק זיין איין
 נאָזלאַך אַקעגן דעם טערקישן פּלאַט, און דאָס צווייטע
 אַקעגן אונדזערע זעגלען, האָט ער געמאַכט אזא שרעק:

לעכן ווינט, אז דער גאַנצער טערקישער פּלאַט איז אין
 איין מינוט אָפּגעפּלויגן פון אונדז צוריק אין האַפן.
 און אונדזער שיף, אונטערגעטריבן פון מיין מעכ-
 טיקן דינער, האָט זיך שנעל אוועקגעטראָגן פאַרויס און
 אין א טאָג ארום איז זי געקומען קיין איטאליע.

Opłata pocztowa uiszczona gotówką

№ 8. 31 STYCZNIA 1937

K i n d e r - F r a j n d

DWUTYGODNIK Wydanie B

Adres redakcji i administracji: Warszawa I, Miła 33 m. 24.

די גאָענטסטע אויסגאבעס פון די ביבליאָטעקן „א“ און „ב“,
דער זשורנאַל און „מוזיקאַלישע ביבליאָטעק“ נומער 1
דערשיינען ד. 15. פעברואַר 1937
באַנייט גלייך דעם אַבאָנאַמענט אויפן צווייטן האַלביאָר
פעברואַר—מאי 1937.

קירנדער-פריינד, הארשע 33 ביכלער פון ביבליאָטעק „ב“

פאַר יינגערע קינדער

אויף קרייט-פּאַפּיר, מיט אילוסטראַציעס

30 גראַשן	1 ביכל	מ. מאַן - גאַנץ פון חייטנס
30	1	ס. מאַרשאַק - די פאַסט
30	1	פ. מיטשעל - דער לויפסט גיכער?
30	1	א. נייעווערדאָ - מיטשעלעך (אַ חאַלף אויפן וואַנט איא)
30	1	מ. נאַטיש - טייבעלעך
30	1	ר. קיפלינג - דער קליינער העלפאַנט
30	1	מ. פּינטשעחסקי - פייגעלע און ראַקעלע
30	1	לעאַן עלבע - די גאַרישע קאַץ
30	1	ר. גאַלין - אַ מאַנטשיק מיידעלע
1.50	5 ביכלעך	ס. ראָואַנאַח - גרעזעלעס פאַסירונגען
60	2	א פּערדאַחסקיאַ - הירשעלע
30	1 ביכל	ר. קיפלינג - דעגן גאַזעאָרן און קעמל
30	1	ג. אַגניחצעה - אַ גלעזל טיי
60	2 ביכלעך	ע. ראַספּע - מינכהאַוזענס פאַסירונגען
30	1 ביכל	ק. טשוקאַחסקי - דער טומל אין קיך
30	1	פּיסמאַן - מיטשעלעך
30	1	פ. קהיטקאַ - דאָס סערדל פון ביינאַכט
30	1	ק. טשוקאַחסקי - פּימפּאַפּאַ
30	1	ג. האַטאַרן - די גאַלדענע באַרירונג
30	1	ס. מאַרשאַק - מיטער טויסטער
30	2 ביכלעך	שאַלעס אלייכעם - געצל א. אַנדערע דערצ.
40	1 ביכל	ק. טשוקאַחסקי - דער האַטצוכט
30	1 ביכל	ע. ראַספּע - מינכהאַוזענס פאַסירונגען (2 טע טיי)

שולן, בוכהענדלער, ביבליאָטעקן - ראַבאַט

„Kinder-Frajnd“, Warszawa I, Miła 33 m. 24 Kartoteka 662.

